



## Využije mesto ponuku?

Mestská časť je ochotná realizovať na vlastné náklady dočasnú opravu pozjazdnosti komunikácií na Rusovskej ceste, ktorá je už roky v zlom stave.



strana 5

## Cyklotrasu v sade upraví

„Úplne rozumiem každému, kto sa čuduje tej červenej farbe v Sade Janka Kráľa. Napravíme to nejakým spôsobom,“ vyjadril sa primátor Matúš Vallo.



strana 5

## Viladomy trápia vlámania a krádeže

Správca požiadal o zvýšenie frekvencie policajných hliadok.

strana 6

## Kočovná predajňa so základňou v Petržalke

Peter Brodnianský vsadil na pravé vintage oblečenie z raja alternatívy – z Berlína.



strana 10



## Aj predajca tu má čas pocítiť vianočnú atmosféru

„Prvý decembrový víkend bol asi najsilnejší, aký som tu od roku 2015 zažil. Ledva sme stíhali piecť a uspokojovať dopyt. Ale ten ďalší ho možno ešte prekoná,“ hovorí Daniel Krajčovič o tom, ako stúpa oblúbenosť petržalských vianočných trhov.

Tvrdí, že nešlo ani tak o výnimočnosť programu ako o fakt, že čoraz viac Petržalčanov dáva prednosť miestnym trhom pred mestskými. Svoju rolu, samozrejme, zohrávajú aj ceny. Je rozdiel, či si dáte langoš od 4 do 10 eur v meste, ale od 3,50 do 6 eur v Petržalke, varené víno za 2,50 alebo za 4 eurá. „Z roka na rok vidíme, že kúpna sila obyvateľstva klesá. Nie každý zvláda ten nárast cien. Vráťane predajcov. Kopa mojich známych už nepodniká v tomto segmente. Skončili. Ved' si vezmite, že cigánsku sme v roku 2016 dokázali predávať za 3,80 eura, ešte v roku 2019 stála 4 eurá, dnes so 7 eurami patríme k najlacnejším,“ pokračuje Daniel Krajčovič. Podobne lokše. Klasická masťená stála pred piatimi rokmi 1,20 eura, dnes ju majú v Petržalke za dve eurá. Pečienková

stojí tri, v meste takmer dvojnásobok. Lacnejšie ceny nenájdete ani v bufetoch na sídlisku. Známa zmrzlináreň v Ovsišti, ktorá v zime zmení sortiment na vianočný, ponúka masťené lokše, ktoré si sami robia, za 2,50 eura/kus, (za 3,50 je plnená husacou alebo kačacou pečeňou).

### Chceme predávať pre miestnych

Stánok Camelot je už po takmer desiatich rokoch súčasťou vianočných trhov v Petržalke. „Pôsobíte priam profesionálne,“ hovorím Danielovi a jeho kolegovi Eduardovi, pričom narážam na ich červené rovnosťaty. A oni reagujú: „Ved' si za našou cigánskou aj stojíme!“ Tvrdia, že za tie roky ich už ľudia poznajú a rovno smerujú do stánku s chalúpkou, ktorá ho už roky zdobí. Daniel je konateľom firmy, napriek tomu ho tu nájdete denne.

Pokračovanie na strane 4 ➤



Vianočné trhy v Petržalke môžete navštíviť do 22. decembra. Program býva v stredu, v piatok a v sobotu.

## Slovo šéfredaktorky

**Tí, na ktorých záleží**  
Najprv som chcela o tom, že ten pocit z vianočného trhu sa dá lacnejšie zažiť napríklad v neďalekej Stupave, kde dostanete cigársku za päť eur a lokšu za dve vám nezohrejú v mikrovlnke, ale na grile. Alebo v Brucku, kde stál langoš štyri eurá, hoci v ruke doslova stál. Napokon tak ho miestni aj jedli. Ako obľátku. Ale vianočný pocit by nemal byť vyčíslovaný eurami. Preto iná téma. Nedávno sa mi hneď dve kamarátky sťažovali, ako nevedia vyjsť s rodičmi pre rozdielne politické názory. Ako u nich býva dusno a aké majú obavy z vianočnej návštevy. Vždy si v takých chvíľach spomeniem na scénu z filmu *Príbeh z Bronxu*. Medzi deväťročným Calogerom a bossom bronxskej mafie Sonnym, je zvláštne priateľstvo. Chlapec nadovšetko zbožňuje baseballovú hviezdu Mickeyho Mantla a po prehratom zápase je smutný. Vtedy mu Sonny povie: Keď tvoj otec nebude môcť zaplatiť nájom, choď a vypýtaj si od Mickeyho Mantla. Uvidíš, čo ti povie. Ten sa o teba nestará, tak prečo by tebe malo záležať na ňom? A o tom to je. Nerozhádzajme sa s blízkymi ľuďmi, ktorí by nám dali prvé posledné, pre tých, ktorí ani netušia o našej existencii. Želám vám sviatky naplnené láskou k tým, na ktorých záleží.

Ingrid Jarunková

## Prieskum: Takmer 70 % Petržalčanov chce referendum o rozširovaní PAAS-u



čo sa zdalo ako jasná vec, sa skomplikovalo po vyhlásení poslancov klubu Team Bratislava a PS. Tí v zastúpení svojho predsedu Pavla Škápika tvrdia, že „problémom prekládky vedenia na Draždiaku nie je absentujúce referendum, ale absentujúci projekt mestskej časti a jeho finančné zabezpečenie“. „Pokiaľ takýto projekt starosta na zastupiteľstvo predloží, naši poslanci zahlasujú za prekládku aj bez referenda a peniaze, ktoré chce starosta použiť na referendum, môže s pokojným svedomím použiť na iný prospešnejší účel pre Petržalčanov a Petržalčanky. Nechceme hrať jeho politické hry s referendum, ktorými iba zakrýva vlastné manažérske zlyhanie,“ uviedol pre zastupiteľstvo Pavol Škápik.

Problém je, že projekt financovania prekládky - teda

V čase našej uzávierky ešte nebolo jasné, či petržalskí poslanci na zastupiteľstve schvália referendum o prekládke vysokého napätia nad Draždiakom alebo aspoň prekládku samotnú. Napriek tomu, že Petržalčania sa v prieskume vyjadrili, že nechcú elektrické káble nad Draždiakom a prajú si referendum, a to aj o celomestskom parkovaní PAAS.

(Západoslovenská distribučná, mesto, mestská časť) a koľko investuje z predpokladaných 4,5 milióna eur - ešte neexistuje, keďže doteraz nebolo jasné, či prekládka áno alebo nie. Faktom je, že Petržalku by prekládka stála cca 1,5 milióna eur z verejných peňazí za niečo, čo nie je, ani nebude majetkom mestskej časti. Aj preto mal úrad záu-

jem zrealizovať 8. marca referendum. Malo mať tri témy - prekládka, rozširovanie PAAS-u v Petržalke a premenovanie Námestia Hraničiarov.

### Proti prekládke len 16 percent opýtaných

Poslanci v novembri na zastupiteľstve navrhovali prieskum názorov obyvateľov, ktorý mestská časť aj

zrealizovala prostredníctvom agentúry AKO. Podľa starostu ide o najdôveryhodnejších a najreprezentatívnejších prieskumov verejnej mienky v histórii Petržalky. Na vzorke 1000 dospelých respondentov sa zvyčajne robia aj celoslovenské prieskumy. A to má Petržalka „len“ 95-tisíc oprávnených voličov. (mh, in)

foto: Matúš Husár

### Čo z prieskumu vzišlo?

■ Až dve tretiny (65,4 %) z tisícky opýtaných Petržalčanov si praje elektrické káble ZSD ponad rekreačné štrkovisko Veľký Draždiak presunúť. Proti sa vyslovilo iba 16,6 % opýtaných a zvyšok sa nevedelo alebo nechcelo na túto tému vyjadriť.

■ Približne rovnaký počet Petržalčanov si želá o prekládke elektrických káblov a stĺpov ZSD zorganizovať miestne referendum (40,7 %), no zároveň necháva rozhodnutie o realizácii projektu na svojich volených zástupcov (37,1 %).

Vzhľadom na návrh objednať reprezentatívny prieskum verejnej mienky sa na miestnom úrade rozhodli obyvateľov rovno opýtať aj na ďalšiu dôležitú tému, ktorá mestskú časť roky polarizuje, a to parkovanie.

■ Z najnovšieho dopytovania Agentúry AKO vyplýva, že s parkovacím asistentom PAAS z dielne hlavného mesta v Petržalke prevláda nespokojnosť. Viac ako polovica opýtaných je nespokojných (53,9 %), z toho až štvrtina veľmi (25,8 %). Naopak, spokojný nie je ani len každý tretí opýtaný (31,9 %), pričom len minimum z nich je spokojných veľmi (5,5 %).

■ „Takmer 70 % Petržalčanov chce referendum o rozširovaní magistrátneho PAAS-u. Na otázku, či by mali alebo nemali o rozširovaní PAAS-u rozhodnúť Petržalčania cez referendum odpovedalo len 25,2 percenta záporne.

Ako by vedeli Petržalčania na základe referenda ovplyvniť PAAS? „Vedia ovplyvniť to, že si povedia, že tu v Petržalke chcú mať iný systém ako celomestský, prípadne iné špecifické pravidlá pre Petržalku,“ uviedol starosta.

## Budú sa ešte vyberať pokuty v petržalskom parkovacom systéme?

Už v marci 2024 prokurátorka Krajskej prokuratúry Bratislava skonštatovala, že zásady parkovania v zónach regulovaného parkovania v Petržalke prijaté v októbri 2022 sú v rozpore s cestným zákonom. Aktuálne podala Okresná prokuratúra Bratislava V protesty proti podmienkam parkovania a pokutám vo veci petržalského parkovacieho systému.

Starosta Ján Hrčka sa s názorom prokuratúry nestotožňuje. Samospráva môže definovať rezidentov, hoci pripustil, že dopravným značením určila zóny pre veľmi široký okruh ľudí. „Ale nikde v zákone nie je napísané, že to tak samospráva robiť nemôže,“ uviedol. Prebehol celý legislatívny proces, značenie, ktoré Petržalka ako správca komunikácií navrhla, prešlo cestným správnym

orgánom, krajským dopravným inšpektorátom a bolo schválené.

### Iné priority

Starosta Ján Hrčka sa s názorom prokuratúry nestotožňuje. Samospráva môže definovať rezidentov, hoci pripustil, že dopravným značením určila zóny pre veľmi široký okruh ľudí. „Ale nikde v zákone nie je napísané, že to tak samospráva robiť nemôže,“ uviedol. Prebehol celý legislatívny proces, značenie, ktoré Petržalka ako správca komunikácií navrhla, prešlo cestným správnym

„Ak by aj niekto rozhodol, že treba vracať pokuty, Petržalka sa to netýka,“ dodal. „Petržalka totiž žiadnu poku-

tu nedala, ani žiaden príjem z pokút nemá.“

Prioritou Petržalky sú aktuálne iné projekty (chodníky, športoviská) ako parkovací systém. V tejto oblasti spravili maximum, brzdia ich totiž kompetencie. Starosta uviedol, že najväčší problém PPS bola a je vymožitelnosť práva a spolupráca s mestskou políciou. Tá nemá dostatočné kapacity, aby pokutovala všetkých priestupcov, ktorých im mestská časť nahlásila, ale nedaril sa ani variant, že budú pokutovať najmä tých, ktorí pravidlá porušujú opakovane. „Snažili sme sa aj, aby objektívna zodpovednosť bola presunutá na mestskú časť, to nám mesto nedovolilo,“

uviedol starosta na margo limitov mestskej časti. „Prvé volebné obdobie som 30 percent svojho efektívneho času venoval parkovaniu, ale my bez mesta a mestskej polície sme ako bez rúk a bez nôh. Nevieme robiť túto robotu efektívne. Môžeme len prosieť, žiadať alebo sa hnevať.“ Petržalka vraj bude aj ďalej nahlasovať priestupcov, bude však mestská polícia po vyjadrení prokuratúry ešte udeľovať pokuty?

„Prokurátor podal protest proti parkovacej politike, ide teda o vyjadrenie právneho názoru. Vzhľadom na to, že žiadnym úkonom a ani predbežným opatrením nebolo zrušené platné dopravné značenie, tak mestská polícia postupuje tak, ako zákon ukladá, čiže riadne

dokumentuje sankcionuje priestupcov v úsekoch, kde je platné a nespochybniteľné dopravné značenie,“ informoval nás vedúci oddelenia komunikácie Mestskej polície Peter Borko. „Mestská polícia rieši priestupky vodičov, ktorí parkujú na vyhradených miestach bez povolenia, podľa § 25 ods. 1 písm. n) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. V Petržalke sú zóny regulovaného parkovania označené špeciálnymi dopravnými značkami, pričom parkovanie je povolené len rezidentom a návštevným s povolením. Dopravné značenie bolo schválené Krajským dopravným inšpektorátom.“

Petržalský parkovací systém teda stále platí až do zrušenia súdnym rozhodnutím. (in)

THE ERAS EXPERIENCE  
**MISS AMERICANA**  
A TRIBUTE TO TAYLOR SWIFT  
DIRECTLY FROM LOVORN  
4.6.2025  
BRATISLAVA  
PEUGEOT ARENA

THE MYSTICAL FORCES OF  
**SHAOLIN KUNG FU**  
THE ORIGINAL  
BRATISLAVA  
30.5.2025  
GOPASS ARENA

**TRIV**  
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVÍRE  
**ŠTAHOVANIE.sk**  
NÁKLADNÁ DOPRAVA  
EXPORTNÉ BALENIE  
SKLADOVANIE  
0905 616 329  
02/ 6542 2387

**Mike Oldfield's TUBULAR BELLS in Concert**

**GOPASS ARÉNA**

26. 3. BRATISLAVA

VSTUPENKY V SIETI TICKETPORTAL

**FILMOVÉ PREDSTAVENIE S ORCHESTRM**

**Dirty Dancing IN CONCERT**

**PEUGEOT ARÉNA BRATISLAVA**

9. 5. 2025

VSTUPENKY V SIETI TICKETPORTAL

**ZUBNÁ AMBULANCIA**  
AMBULANCIA  
STOMATOCHIRURGIE  
A IMPLANTOLÓGIE  
ZUBNÁ POHOTOVOŠŤ  
oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h  
OŠETRÍME KAŽDÉHO, KTO NÁM ZAVOLÁ  
**0905662407**  
STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

► Pokračovanie zo strany 1  
„Som stará škola z čias, kedy ešte majiteľia slúžili. Obsluhujem, bavím sa s ľuďmi a vidím, že to majú z roka na rok ťažšie. Preto som neprišiel na návrhy niektorých stánkarov, aby sme sa zhodli na vyšších cenách. Chceme predávať pre miestnych a nie za turistické ceny.“ Daniel je „kočovným bufetárom“ už 22 sezón. V lete predáva na Zlatých pieskoch, v zime na trhoch. Tie petržalské si pochvaľuje. „Aj predajca tu má čas pocítiť vianočnú atmosféru. Sme tu psychicky aj fyzicky v pohode. Nie sme až pod takým tlakom kvôli výške nájmu. Je tu výborný prístup

## Jeden stánok navyše

Napriek tomu, že sa do verejnej obchodnej súťaže neprihlásil, miesto na trhoch dostal. Keby sa v ňom predávalo jedlo, videli by to predajcovia ako väčší problém. Takto je to len neštandard.

Do verejnej obchodnej súťaže na predaj rozličného vianočného tovaru sa zapojili dvaja záujemcovia, ktorí splnili všetky podmienky na predaj, preto ich komisia vybrala ako vhodných uchádzačov.

„Čo sa týka tretieho predajcu, je pravda, že nás oslovil po termíne, v dobe, kedy bola súťaž uzavretá, avšak vzhľadom

na to, že sme chceli trhy doplniť o širší sortiment výrobkov, uzavreli sme s predmetným predajcom zmluvu na dočasné užívanie stánku,“ vyjadrila sa hovorkyňa Mária Halaškova s tým, že podmienky má rovnaké ako dražší z vysúťažných predajcov, teda 53 eur za deň nájmu.  
„Uvedomujeme si, že tento postup sa niekomu nemusí



zdať najľahšie, avšak berúc do úvahy to, že sa do súťaže nezapojilo viac záujemcov o predaj vianočného tovaru, mimo spomínaných dvoch, rozhodli sme sa na trhoch doplniť ešte tretí stánok. V konečnom dôsledku nás to aj teší, keďže na predaj advent-

aj ozvučenie. Ale program je len v stredu, v piatok a v sobotu. Ja by som ho zhustil. Dal by som možnosť školám sa prezentovať. Deti sa chcú vidieť na pódiu, rodičia ich chcú vidieť vystupovať, privedú aj babku a dedka, je tu vtedy živšie. A návštevnosť pomôže aj nám predajcom,“ hovorí a dodáva, že sám by bol ochotný prispieť na réžiu, ak by to mestská časť predávajúcim navrhla.

Vianočné trhy v Petržalke môžete navštíviť do 22. decembra, od pondelka do piatka od 11h do 21h, cez víkend od 9h do 21h. (in)

foto: Matúš Husár, in

darilo len tesne.“ V Petržalke totiž na rozdiel od mesta nerozhoduje komisia na základe kritérií, ktoré boduje, ale najvyššia cenová ponuka. Najvyšší nájom za stánok s jedlom tento rok dosiahol 205,00€/deň (6 355,00 € do 22. decembra), za stánok, ktorý sa netýka občerstvenia 53,00 €/deň (dokopy 643,00 €). Aj na Silvestra nájdete na Námestí Republiky občerstvenie a predaj sviečiacich predmetov. Jeden zo stánkov investoval do posledného dňa v roku nájomné až 650,90 eur.

A čo by na trhoch Daniel zlepšil? „Je tu úžasné pódium

## Vianočné osvetlenie v uliciach nebude. Dôvod?

Mestská časť nechce ísť do rizika, že svietidlá výzdobu neudržia.

Na novembrovom petržalskom zastupiteľstve sa poslankyňa Natália Podhorná zaujímala, ako vyzerať tohtoročné osádzanie vianočného osvetlenia, vzhľadom na to, že „už to minuloročné bolo striedme.“

Mestská časť riešila vianočnú výzdobu so správcov verejného osvetlenia v meste

– Technickými sieťami Bratislava. „Keďže si robíme aj toto osádzanie vo vlastnej réžii, zaujímali sme sa o technický stav svietidiel. Dostali sme informáciu, že Technické siete nedokážu technickou správou o tom, v akom stave sú svietidlá,“ uviedla Iveta Jančoková s tým, že si všimli, že samotné lampy vymenené boli, ale stĺpy,

lohe máme pripravených 60 chlapov.“

Aj túto zimu sú k dispozícii horúce kontakty na zimnú údržbu. Podnety môžete hlásiť mejlom na zimnaudrzba@petrzalka.sk, telefonicky na 0947 487 487 alebo cez mobilnú aplikáciu WhatsApp a Messenger.

Zástupcovia domov môžu bezplatne požiadať o posypovú soľ určenú na údržbu chodníkov vo svojom okolí. Viac info na www.PETRZALKA.sk/udrzba. (pn)

## Pripravení na zimu

O zimnú údržbu v Petržalke sa bude starať približne 120 petržalských pracovníkov, 34 posýpacích strojov a približne 524 ton posýpacej soli.

Budú sa starať o bezpečnosť ciest III. a IV. triedy, chodníkov, nadjazdov, terás, okolia materských a základných škôl a ďalšieho verejného priestranstva. „Na odstraňovaní snehovej nádielky z petržalských komunikácií bude len v teréne ručne pracovať 46 chlapov, pričom o nakladanie bielej posýpky sa bude starať ďalších 10,“ informuje samospráva na svojom webe. „Na posýpke bude dohliadať 6 mechanikov a v zá-

Petržalský starosta Ján Hrčka verejne vyhlásil, že mestská časť je ochotná realizovať na vlastné náklady dočasnú opravu pojazdnosti komunikácií na Ru-sovskej ceste, ktorá je už roky v zlom stave. Tá patrí magistrátu. Aká je reakcia mesta?

Na novembrovom mestskom zastupiteľstve otvorila poslankyňa Gabriela Fullová tému nadjazdu nad petržalskou stanicou a príľahlým chodníkom, ktoré potrebujú nevyhnutnú rekonštrukciu. Obyvatelia žiadajú riešiť dezolantný stav už roky. „Keď magistrát robil veľajú križovatku, vôbec mu nenapadlo, že má prejsť aj

## Petržalka otvorila kryté verejné klzisko

Mestská časť ho zriadila v priestoroch nedávno postavenej nafukovacej haly pri Draždiaku – Arény Draždiak.

Aréna vyrástla koncom októbra na pozemku, ktorý si mestská časť prenajala od firmy DOAS, susediacim so športovým areálom zakúpeným samosprávou na sklonku roka 2023.

Ladová plocha má rozmery 56 x 26 m a kapacitu 135 ľudí. Splňa podmienky Medzinárodnej hokejovej federácie. „Pôjde o jednu z najmodernejších hál v Bratislave, ktorá bude ovládateľná elektronikou a priblíži sa tak štandardom 21. storočia,“ uviedol starosta Ján Hrčka. „Do budúcnosti poskytneme zázemie pre malých korčuliarov a hokejistov.“



## Využije mesto starostovu ponuku?

vrhom,“ uviedla. Petržalská poslankyňa a zároveň viceprimátorka Tatiana Kratochvílová reagovala, že mesto plánuje nadjazd, vrátane chodníkov, opraviť. Súčasťou bude aj vytvorenie cyklotrasy. Poslanec Adam Sarlós k tomu podotkol, že schvaľovacie procesy pokiaľ ide o cyklotrasu 04, ktorá je v územnom konaní, stoja na Petržalke už zhruba rok a pol.

Poslanci sa trochu zamotali, pretože výsledkom bolo, že projekt cyklotrasy nemá s rekonštrukciou mostného telesá nič spoločné. „Ľuďi nezaujímajú koho je nadjazd, chcú ho

mať len opravený kvôli školopovinným deťom,“ uzavrela Gabriela Fullová. Starosta Petržalky na to vyhlásil, že ak bude mať magistrát záujem, mestská časť na ňom zrealizuje dočasné opravy vo vlastnej réžii a na vlastné náklady, kým bude mať mesto čas a peniaze komunikácie opraviť natrvalo. Magistrátu sme sa pýtali, či využije ponuku petržalského starostu a tiež, kedy mesto odhaduje termín kompletnej rekonštrukcie.

„Mesto momentálne pracuje na obstaraní projektovej dokumentácie na rekonštrukciu mosta a súčasne sa zaoberáme možnosťami financovania jeho opravy. Predpokladaný termín vysúťaženia je koniec roka 2024,“ reagoval Peter Bubla. (in)

foto: Matúš Husár

## Cyklotrasu v sade upravia

„Úplne rozumiem každému, kto sa čuduje tej červenej farbe v Sade Janka Kráľa. Napravíme to nejakým spôsobom,“ uviedol na novembrovom mestskom zastupiteľstve primátor Matúš Vallo.

Cyklotrasa v Sade Janka Kráľa je potrebná. Otázkou je len prevedenie na území národnej kultúrnej pamiatky. Viacerí obyvatelia sa pýtali, či nestačila len cyklo značka a biela čiara.

„To, že to naše cyklooddelenie zobralo takto zhurta, riešime,“ dodal primátor a vysvetlil dôvod potreby cyklotrasy. Na chodníku vedľa novovzniknutého skateparku dochádzalo ku kolíznym situáciám medzi cyklistami a chodcami.

gistrát už v júni. Spojí nákupné centrum Aupark a Viedenskú cestu v bratislavskej Petržalke a povedie cez okraj Sadu Janka Kráľa. Vyrieši tým chýbajúce prepojenie dvoch existujúcich cyklotrás celomestského významu. „Celková cena diela (teda prefarbenie cyklopruhov, ako aj stavebné vybudovanie časti nového cyklochodníka) bola cca 60-tisíc eur,“ informoval Bratislavské noviny hovorca magistrátu Peter Bubla. (ms, ac, pn)

Cyklotrasu avizoval ma-

foto: ac



# REVOLÚCIA SA ZAČALA

## NOVÝ CITROËN C3

UŽ OD **14 490 €**

### BENZÍN AJ ELEKTRICKY

CITROËN TotalEnergies  
Uvedená cena je s DPH, pre verziu YOU. PureTech 100 S&S BVM6 po odpočítaní bonusu Citroën Privilege od CITROËN FINANCIAL SERVICES. Mix spotreba a emisie CO<sub>2</sub> podľa WLTP: 5,6 l/100 km a 126 – 127 g/km. Viac na [www.citroen.sk](http://www.citroen.sk)

MOTOR PARTNER, Panónska cesta 22, 851 04 Bratislava-Petržalka



Po dokončení bude mať park v Zóne mesto až 58-tisíc m<sup>2</sup> (aktuálne má 15-tisíc m<sup>2</sup>). Rovnako by mal prejsť do správy mestskej časti. „Od začiatku výstavby štvrte Slnecnice sa počítalo s tým, že parky v Slnecniciach budú slúžiť verejnosti, pretože podiel verejnej zelene vo štvrti je definovaný v územnom pláne,“ konštatuje riaditeľ výstavby, CRESCO Real Estate Ladislav Hoffmann.



▲ Starostlivosť o verejné parky v Slnecniciach si bude vyžadovať aj špecifické profesie.

## Starosta: Nemôžeme strojovo udržiavať celú Petržalku a mať desať záhradníkov len pre parky v Slnecniciach

Pred dvoma rokmi Petržalka uviedla, že starostlivosť o parky v Slnecniciach by bola pre ňu pre obrovskú rozlohu a množstvo prvkov personálne aj finančne náročná. Aktuálne to vyzerá, že od budúceho roka ich začne spravovať. Čo sa zmenilo?



▲ Mestská časť zvažuje, že zóny s možnosťou grilovania vytvorí aj na „starom“ sídlisku, hoci tie v Slnecniciach by mali byť dostupné všetkým Petržalčanom.

Hlavné mesto podpísalo s developerom Slnecnice memorandum, na základe ktorého sa aktuálne pripravujú zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ako sú cestné komunikácie v Zóne viladomy a v Zóne mesto, cyklotrasa naprieč zónami, pozemok pre účely výstavby školy a škôlky, a tiež parky v oboch zónach. Kým pozemok pre školu by sa mal priamo stať majetkom mestskej časti, parky budú majetkom mesta, spravovať by ich však mala mestská časť.

„Zmluvy bude na konci dňa schvaľovať zastupiteľstvo, pretože ide o nehmuteľný majetok. Ak sa to podarí, bude to na decembrovom mestskom zastupiteľstve, ak nie, na prvom budúcoro-

nom,“ povedal nám starosta Petržalky Ján Hrčka.

Následne by starostlivosť o parky mala byť zverená do správy Petržalky. Samospráva má však nejaké podmienky.

Pred dvoma rokmi sa mestská časť vyjadrila, že by mala o starostlivosť o parky záujem v tom prípade, keby mala zverené aj pozemky, na ktorých sa parky nachádzajú, nielen zelen. Ako tomu rozumieť? „To je problém súčasnosti. My sa staráme o pozemky, ktoré nám nie sú zverené, respektíve je nám zverená len starostlivosť o zeleň. Ak sa tam ale čokoľvek robí, rozhoduje o tom hlavné mesto,“ uviedol starosta. Preto jedna z podmienok petržalského úradu bola, aby boli Petržalke pozemky zverené štandardne. Inak ich neprevzme.

Mestská časť sa v lete 2022 vyjadrila, že starostlivosť o park v Zóne viladomy (výmera cca 6 000 m<sup>2</sup>) a park v Zóne mesto (výmera cca 15 000 m<sup>2</sup>) by si „vyžadovala niekoľko partíí našich pracovníkov, strojové zariadenia a pravidelnú údržbu, na čo aktuálne mestská časť nemá potrebné kapacity“. Ako je to dnes? „V posledných rokoch má mestská časť veľmi dobré hospodárenie. Stále rozširujeme vozový park, nabrali sme skúsenosti na údržbe existujúcich plôch. Hoci stále je čo zlepšovať, bežnú údržbu už zvládame veľmi slušne,“ vyjadril sa starosta Ján Hrčka s tým, že mestská časť spravuje 1 600-tisíc m<sup>2</sup> plôch (160 hektárov), veľkosť parkov v Slnecniciach preto problém nie je. „Tam je iný.

My sa vieme o tie parky starať pokiaľ sú urobené v štandardoch, ktorými sú urobené zvyšné plochy zelene. Pokiaľ by tam bol luxusný park s rôznymi špeciálnymi prvkami, o ktoré sa musia starať záhradníci, ten by sme neboli ochotní spravovať. Z finančného hľadiska nemôžeme strojovo udržiavať celú Petržalku a mať desať záhradníkov len pre parky v Slnecniciach. To bola ďalšia z našich podmienok - mestská časť sa bude o zeleň starať v prípade, že je strojovo udržiavateľná. Iste, niektorým ručným prácam sa nevyhnete, ale gro, 85 percent prác musí byť možných strojmi. Pokiaľ mám vedomosť, táto podmienka bola splnená.“

Podľa Ladislava Hoffmanna, riaditeľa výstavby CRESCO Real Estate si „starostlivosť o verejné parky v Slnecniciach v Zóne viladomy aj v Zóne mesto bude vyžadovať strojovú údržbu, ale aj špecifické profesie (údržba a revízie technických zariadení, zavlažovacieho systému, mobiliáru, osvetlenia, záhradných záhonov a pod.), keďže ide o multifunkčné pobytové parky s pestrým programom a rôznorodou výsadbou“. Časť z týchto úkonov by zvládla mestská časť aj svojopomocne prostredníctvom pracovníkov oddelenia verejných priestranstiev, na niektoré úkony však záhradníkov predsa len bude potrebovať.

**Zóny na grilovanie aj na „starom“ sídlisku**

Časť obyvateľov Slnecnice je spokojná, že parky prejdú do správy mestskej časti. Nákklady na údržbu parku boli vraj vo Viladomoch okolo 30-tisíc eur. Platilo ich len zopár domov v najbližšom okolí, ale užívali viacerí. Veľký záujem bol o multifunkčné ihrisko na basketbal či futbal a o grily, ktoré bývajú v teplejších mesiacoch cez víkendy vždy obsadené. Má už úrad predstavy ako zmanažuje prenájom grilov a ihrísk, keďže by sa mali stať dostupnými pre všetkých Petržalčanov? Jedna z obyvateľiek navrhla rezerváciu aplikáciu, kde by sa ľudia jednoducho nahlásili. „Nemyslím si, že za grilmi budú do Slnecnice chodiť ľudia zo zvyšku Petržalky,“ domnieva sa starosta, pripúšťa však, žeby zóny v možnosti pre grilovanie úrad vytvoril aj na „starom“ sídlisku. „Keď som bol v Štokholme, videl som gril takmer pred každým domom. Aj ľudia v Petržalke sa ma na to pýtajú a ja principiálne nie som proti. Je pekné, keď sa susedia môžu stretnúť pred domom, má to svoj zmysel, len treba nájsť vhodné miesta.“

Dodáva, že keď mesto odovzdá parky mestskej časti do správy, pokúsi sa samospráva nájsť režim fungovania (ihriská, vrátane) aj s ohľadom na obyvateľov blízkych domov. (in)

foto: Matúš Husár

## Pozemok pod budúcou školou získa priamo mestská časť

Na základe memoranda z júna 2024 odovzdá Spoločnosť CRESCO REAL ESTATE mestu viac než 21-tisíc m<sup>2</sup> zelených plôch v dvoch verejných parkoch v Slnecniciach, 132 parkovacích miest vrátane 42 invalidných, ktoré budú zaradené do mestského parkovacieho systému PAAS. Súčasťou odovzdávaného majetku sú aj cestné komu-

nikácie a chodník so segregovanou cyklotrasou, ako aj samostatná budova určená na komunitné aktivity. Pozemok určený na výstavbu školy v Slnecniciach (6 300 m<sup>2</sup>) bude vrátane projektovej dokumentácie odovzdaný priamo petržalskej samospráve. Celkovú hodnotu odovzdávaného majetku odhadla spoločnosť na takmer 11 miliónov eur.

## Viladomy trápia vlámania a krádeže

Jedna z obyvateľiek Zóny viladomy nás upozornila, že obyvatelia aktuálne riešia zvýšený počet krádeží v ich lokalite.

V uzatvorenej facebookovej skupine jeden obyvateľ vymenúva, že od začiatku septembra evidujú viaceré vlámania do bytov na Fialovej, ukradnuté autá a pokusy o vlámania do predajní. „Policajti Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave V evidujú za obdobie od septembra 2024 ku dňu 29.11.2024 vo Vami uvedenej lokalite celkovo dve krádeže vlámaním do objektov a šesť krádeží vecí (motorové vozidlá, bicykle atď.) Nárast trestnej činnosti v predmetnej lokalite oproti predchádzajúcemu obdobiu neevidujeme,“ reagoval Michal Szeiff, hovorca Krajského riaditeľstva PZ v Bratislave. Ľudia sú však znepokojení a hľadajú riešenie.

„Podľa našich informácií správca ešte v októbri adresoval žiadosť o zvýšenie frekvencie policajných hliadok v Slnecniciach Okresnému veliteľstvu Bratislava V mestskej polície,“ reagoval Ladislav Hoffmann, riaditeľ výstavby, Cresco Real Estate. „V Slnecniciach je po dohode s mestskou časťou v obidvoch parkoch, ktoré budeme odovzdávať mestu, predpríprava na zriadenie

monitorovacieho kamerového systému. Kamerami kontrolujeme priestory Slnecnice Marketu. Prevádzkovatelia obchodných prevádzok ako aj vlastníci bytov majú možnosť si zriadiť kamerový monitoring či iné opatrenia pre zvýšenie bezpečnosti prevádzky v rámci svojich bytových domov a podľa našich informácií už viaceré domy tieto opatrenia aplikovali.“

Dodal, že vo veci ochrany verejného poriadku, obzvlášť v súvislosti s trestnou činnosťou, sú zákonné možnosti developera limitované. „Podľa našich informácií je zvýšený výskyt krádeží aj v iných lokalitách hlavného mesta a riešenie tejto situácie je plne v kompetencii mestskej polície.“

Hovorkyňa Mestskej polície Bratislava Barbora Krajčovičová uviedla, že do Viladomy sú hliadky mestskej polície privolané prevažne k porušeniam na úseku dopravy. „Prípady krádeží, vlámaní či inej trestnej činnosti nám hlásené prostredníctvom linky 159 zatiaľ neboli. Situáciu budeme odovzdávať mestu, v tejto súvislosti však evidujeme, preto sme v lokalite

zaviedli zvýšený výkon služby a preventívne kontroly. Hliadky sú v nej prítomné v určitých časoch, v denných aj nočných hodinách,“ reagovala, pričom vyzvala ľudí, aby v prípade, ak budú mať podozrenie, že dochádza k páchaniu akejkoľvek protiprávnej činnosti, bezodkladne kontaktovali mestskú políciu prostredníctvom nepretržite fungujúcej linky 159 alebo Policajný zbor na čísle 158.

V snahe predísť kriminálite polícia podľa Michala Szeiffa odporúča montáž zabezpečovacích zariadení, nenechávať neuzamknuté veci (bicykle, kolobežky, ale aj iné veci) v priestoroch schodísk, chodieb a pod., na parkoviskách pred bytovými domami vo svojich vozidlách nenechávať predmety vyššej majetkovej hodnoty. „Na domových schôdzach poučiť obyvateľov bytových domov, aby venovali pozornosť neznámych osobám, nepúšťať ich do priestorov obytných domov, v prípade podozrenia kontaktovať políciu na linke 158. V porovnaní s inými časťami Petržalky v Slnecniciach zaznamenávame vyšší počet osôb žijúcich v podnájme, čo vedie k vyššej miere anonymity, a preto je potrebná zvýšená vnímavosť obyvateľov vo vzťahu k pohybu podozrivých osôb v sídlisku.“ (in)

**20.1.** Po: 19:00  
Hláštna komédia v trojke  
Pozvánka

**21.1.** Ut: 19:00  
SOBAŠŇY LIST

**30.1.** Št: 19:00  
Milenec

**31.1.** Pt: 19:00  
FRIDA  
MALOVAŤ A MILOVAŤ

**4.2.** Ut: 19:00  
Mandarínková Izba

**17.2.** Po: 19:00  
LORDI

**18.2.** Ut: 19:00  
Podfuk

Hráme pre Vás v DK Ružinov!

Teatro Wüstenrot  
DK Ružinov  
Ružinovská 28  
820 09, Bratislava  
www.gedur.sk  
gedur@gedur.sk  
+421 905 668 070

Predpredaj vstupeniek  
Ticketportal

# Koniec denného psychiatrického stacionára v Petržalke

Dvadsať rokov fungoval v Petržalke denný psychiatrický stacionár Centra mentálneho zdravia MATKA. S mestskou časťou mali zmluvu na prenájom bývalých detských jasí do decembra 2024. V októbri im samospráva oznámila, že zmluvu nepredĺži. Zdôvodňuje to havarijným stavom budovy. „Prestahovať celé zdravotnícke zariadenie za tri mesiace je nereálne,“ tvrdí riaditeľka centra Evelin Karim Aziz.



Evelin Karim Aziz s dnes už zosnulým manželom prevzali zdravotnícke zariadenie, keď ho v roku 2004 nemocnica Kramáre chcela zrušiť. V pôvodne Dennom psychiatrickom sanatóriu robil jej manžel psychiatra.

Debatu otvorila na novembrovom miestnom zastupiteľstve poslankyňa Libuša Nicholson, ktorá centrum na zastupiteľstve dlhodoboháji. „Bolo by možné nájsť im

adekvátne priestory, prípadne im predĺžiť nájom na pol roka, aby si dokázali pripraviť presun?“ pýtala sa.

„Vyhadzovať psychiatrických pacientov na ulicu mi

nepríde v poriadku,“ pridala sa poslanc Adam Sarlós. „Skúsťe sa s nimi porozprávať.“

Vicestarostka Iveta Jančoková zdôraznila, že úrad neodporúča, aby centrum v budove ďalej zostalo. „Keď sa tam niečo stane, koho to bude zodpovednosť?“ pýtala sa a dodala, že podobným priestorom na prenájom samospráva aktuálne, bohužiaľ, nedisponuje.

Navštívili sme CMZ MATKA v snahe zistiť, či aj oni považujú svoj pobyt v budove za život ohrozujúci.

## Prasknuté potrubie v stene

V interiéri centra nenájdete viditeľné stopy, žeby budova bola v havarijnom stave. Vymalované steny, bez stopy plesniach, žiadna prepad-

nutá podlaha ani strecha. Iste, neznalec skryté chyby nevidí, a tak sa na ne rovno pýtam riaditeľky centra Evelin Karim Aziz. Vyštudovaná farmaceutka je dnes aj atestovaná všeobecnou lekárkou a na budúci rok by mala získať aj atestáciu z psychiatrie.

„Podľa, veď vám to ukážem,“ reaguje a vedie nás budovou.

V relaxačnej miestnosti práve prebieha terapia. Vstupujeme do čajovne. Toto je to kritické miesto. Kúri sa tu len prenosným ohrievačom. „Museli sme odstaviť radiátory, pretože v stene je prasknuté potrubie. Oprava by vraj stála asi 50-tisíc. Aj by sme do nej investovali, veď aj strechu sme opravili svojpomocne, ale neoplatí sa to, ak máte nájom na rok,“ vysvetľuje, že závalu zistili v apríli 2024.

Pýtam sa, či je to jediný problém. „Samozrejme, rozvody sú tu staré, ale to by mal riešiť majiteľ objektu,“ hovorí Evelin Karim Aziz a mňa zaujíma, či podľa zmluvy mali povinnosť investovať do opráv v budove. Vicestarostka sa totiž vyjadrila, že „nájomca dostal budovu do stavu, kedy v nej nemôže ďalej byť“. A kontrolórka Petržalky Diana Chovancová dodala, že podľa nájomnej zmluvy mali zrevitalizovať vnútorné priestory aj okolie, čo sa nestalo. „My sme aj investovali. Opravili sme strechu, dali nové podlahy, pred vchodom je nová dlažba, na oknách ozdobné mreže, vymalovali sme steny. Toto je moja robota, táto stierka,“ reaguje riaditeľka. Spomína, ako im v roku 2012 tiež prasklo potrubie. „Mesiac odtekala voda, bez toho, aby sme o tom vedeli,“ ukazuje mi na kanalizačný poklop v podlahe na chodbe. „Zistili sme to až vtedy, keď prišiel účet 12-tisíc eur

za vodu. Na vlastné náklady sme to opravili.“

Súčasný stav za život ohrozujúci nepovažuje. Ukazuje mi staršiu, ale funkčnú kuchynku, aplikačnú miestnosť, kde pacienti berú lieky pod dohľadom, lekáreň, psychiatrickú ambulanciu, spomína zrušenú všeobecnú ambulanciu. Ukazuje mi šatňu, kde zbadám aj ping-pongový stôl. Veľkorysé priestory. „Ešte pôjdeme na poschodie,“ prekvapí má riaditeľka. Ukazuje mi miestnosti, kde sa kúri a mohla by sa do nej presťahovať ich relaxačná čajovňa. Kedysi v nich boli lekárske izby. Na opačnej strane, do niekdajších komunálnych miestností sa mal sťahovať Dom sociálnych služieb - MOST. „Vtedy mestská časť budovu nepovažovala za havarijnú. Boli by ochotní investovať aj do rekolaudácie, ktorú legislatíva pre sociálne domovy vyžaduje. Tušila som, že rekolaudovať objekt na sociálne služby je nereálne. A aj sa to potvrdilo. Most skončil na Osuského, aktuálne sa len realizuje prerábka,“ hovorí Evelin Karim Aziz a na príklade DSS MOST ukazuje, aké náročné je nájsť pre špecializované zariadenie vyhovujúce priestory. Nie každý priestor sa dá rekolaudovať na zdravotnícke zariadenie. „Preto som prosila o pol roka predĺžiť nájom,“ hovorí a ukazuje mi miestnosť plnú zdravotných kariet. Je to ešte archív predchodcu – Denného

psychiatrického sanatória, detašovaného pracoviska nemocnice na Kramároch. „Len presťahovať ten potrvá týždeň.“

## Čas vysporiadať si veci

Petržalská poslankyňa Tatiana Kratochvilová sa na zastupiteľstve pýtala, či CMZ MATKA dostalo vopred informáciu, že si má hľadať nové priestory, alebo sa tak stalo až začiatkom októbra 2024. Kontrolórka Diana Chovancová uviedla, že už vo februári, keď im poslanci schvaľovali nájomnú zmluvu, vedeli, že priestory sú nevyhovujúce.

Na zastupiteľstve vo februári 2024 poslanci centru jednak znížili výmer prenajímanej plochy a jednak skrátili dobu nájmu z 31.12.2028, resp. do 28.2.2025 na dobu určitú do 31.12.2024 (teda ešte pred vznikom havarijného stavu, pozn.red.). Pôvodne bol nájom navrhnutý len do septembra 2024, poslankyňa Libuša Nicholson presadila december. Starosta Ján Hrčka na to reagoval: „Bude teda 12 mesiacov prechodné obdobie, dokedy si vysporiadajú veci.“ Ako to bolo myslené, nevieme. Riaditeľka centra tvrdí, že vyslovene im nikto nepovedal, že majú odísť. Argument úradu podľa nej bol: Veď ste

vedeli, že máte nájom len do konca roka.

Centru napokon ponúkla mestská časť priestory po gastroprevádzke na Rovniankovej ulici. „Viem, čo to obnáša, aby sa priestor mohol kolaudovať na zdravotnícke zariadenie. To je nereálne s politikou prenájmu na štyri roky a menej,“ tvrdí Evelyn Karim Aziz. Druhou možnosťou, ktorú samospráva

riaditeľke navrhla, bol prenájom aktuálnych priestorov v havarijnom stave, ale už za zvýšenú cenu, z 13,50 eur na 42 eur/m2/rok na limitovanú dobu.

Aktuálne centrum našlo priestor aspoň pre stacionár, a to na Aragonitovej ulici v Jarovciach. Zvyšok budú riešiť „za pochodu“.

(in)  
foto: in

## V Bratislave sú len tri

V Bratislave sú aktuálne tri denné psychiatrické stacionáre, vrátane CMZ MATKA.

Na Haanovej poskytovalo CMZ MATKA terapiu pre pacientov, ktorí majú úzkosti, depresie, panické poruchy, alebo hraničné poruchy osobnosti ako sebapoškodzovanie a tiež pre pacientov so schizofréniou. Keď týchto ľudí prepustia po hospitalizácii z nemocnice, odporúča im nájsť si psychiatra. Ten, kto to zažil vie, aká je to tortúra. Riaditeľka centra Evelin Karim Aziz tvrdí, že u nich dostane pacient v psychiatrickej ambulancii termín do sedem, maximálne desať dní. Mnohí z nich vzápätí začnú chodiť do denného psychiatrického stacionára na spoločné terapie.

To je miesto pre ľudí, ktorí už nemusia byť hospitalizovaní v nemocnici, ale nie sú ešte tak psychicky zdatní, aby im stačili pravidelné návštevy v ambulancii. Denne od 8h do 14h tu trávia čas pri terapeutických aktivitách. Cieľom je dosiahnuť, aby boli opäť schopní fungovať v bežnej spoločnosti. Zdravotné poisťovne preplácajú od 60 do 90 dní takejto terapie. Výhodou je, že sa môžu pripojiť aj online. To pomáha ľuďom, ktorí nemôžu alebo nie sú schopní prísť osobne.

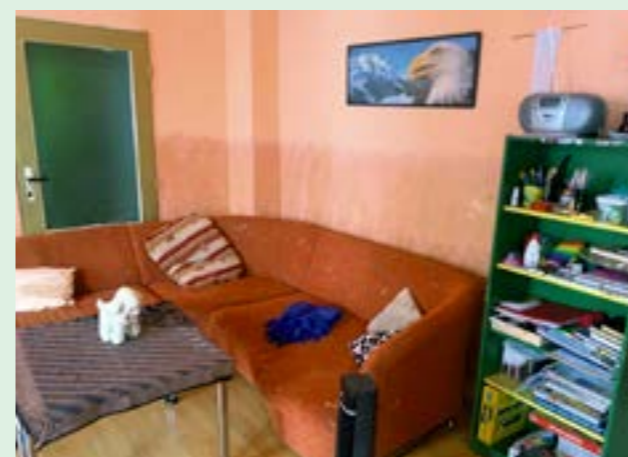
Pre Petržalčanov bolo výhodné, že mali do zariadenia blízko, ale navštevujú ho aj ľudia z iných miest.



▲ Archív zariadenia, ktorý ukrýva ešte karty pacientov predchádzajúceho sanatória.



▲ Vstupná hala, v ktorej okrem prác pacientov nájdete aj upozornenia, že v tomto zariadení treba odložiť mobilné telefóny.



▲ Čajovňa. V oddychovej miestnosti sa v čase našej návštevy kúri len prenosným ohrievačom.



**DONGFENG**

Druh paliva: Benzin  
Prevodovka: DCT 7 stupňová  
Max. výkon: 130 kW  
Max. krútiaci moment: 260 Nm  
Rozmery (d/š/v): 4850/1900/1715 mm  
Pohotovostná hmotnosť: 1550 kg  
Počet miest: 7 (2+2+3)  
Kombinovaná spotreba: 6,8 l

**MOTOR PARTNER s.r.o.**  
Panónska cesta 22, 851 04 Bratislava  
www.motorpartner.dfmotor.sk  
dongfeng@motorpartner.sk  
+421 915 595 426



**U-TOUR** Variabilné 7-miestne MPV  
Cena vozidla už od 32 990 € s DPH

K obnovení monumentální malby Znaky Bratislavy z roku 1981 sa vintage obchod hodí.

## Kočovní predajňa so základňou v Petržalke:

### Otvorená je, keď je otvorená

„Keď som bol tínedžer, nevedel som si predstaviť, žeby som si kúpil niečo zo secondhandu,“ hovorí Peter Brodnianský (39), ktorý v dospelosti vsadil na pravé vintage oblečenie z raja alternatívy – z Berlína - a usadil sa v Petržalke.

Na Blagoevovej, priamo pod monumentálnou maľbou na bočnej stene paneláku, ma nápis Berlin Vintage pozýva do predajne. Ako neznalec očakávam trochu lepší second-hand. Keď vojdem, moje „trocha lepší“ sa zmení na „celkom iný“. Mám pocit, že som objavila nový svet. Svet, v ktorom je vintage trendom a pop-up koncept predajne niečím úplne bežným. Stratili ste sa? Spočiatku aj ja, ale všetko vysvetlím. Bude sa vám to páčiť.

#### Vezie sa na popularite Berlína

Keď vojdem dovnútra, ako prvý ma upúta vysoký strop a odhalený betón na stenách. Pripomína mi to celé „loft“, lenže toto nie je podkrovie starého priemyselného priestoru. Ide o prizemie petržalského paneláku, nad ktorým je dvadsať poschodí bytov. „Nechcel som nič, čo by prešlo nevkusnou rekonštrukciou. Tento priestor ma zaujal. Je v pôvodnom stave, s kamennou podlahou a zaujímavými ružovými obkladmi,“ spomína Peter Brodnianský. Nad pôvodným stropom však bola špina a od-

padky. „Tak som zariskoval a strhol ho.“ A priestor sa otvoril do výšky.

Keď sa povie „vintage“, očakávate na stojanoch staré šaty. Peter Brodnianský sčasti súhlasí, pridá však, že kvalitné a originálne. Kedysi sa vyrobili, kedysi nosili a dnes im čas pridá na hodnote. Teda žiadne retro. „Vintage je trend. V cieľovke, na ktorú sa zameriavam, je to slovo bežné,“ hovorí a opisuje mestské typy okolo tridsiatky, ktoré sú hrdé na svoj špecifický vkus.

Potrpiť sa na zaujímavé oblečenie, ktoré v obchodných centrách nenájdete. Dodáva, že aktuálne sú u nich v kurze 90-te roky.

Každý jeden kus, ktorý v predajni visí, vybral Peter Brodniansky osobne. „To je práve zmysel môjho konceptu. Každá vec musí byť niečím zaujímavá,“ hovorí a ukazuje mi ružovú bomberu. „Absolútne cool kus, veľmi kvalitný materiál... Tu je lyžiarska bunda z deväťdesiatych rokov, má cukrikový 'aspen style'... Toto je napríklad zberateľská bunda Chicago bulls, z 90-tych rokov.“ Na ebay sa predáva aj za



▲ Vintage móda je taká populárna aj preto, že v minulosti sa vyrábalo podstatne kvalitnejšie oblečenie ako dnešná „rýchla móda“.



Zberateľská bunda Chicago bulls, z 90-tych rokov.

200 dolárov, Peter ju ponúka za 70 eur. Objavím tu aj saká od najdrahších značiek sveta, ktoré, či aj tie sú pre mestských hipsterov. U nich vyhrávajú kožené bundy tzv. kriváky. Tie akoby boli v móde večné.

„Vintage móda je taká populárna aj preto, že v minulosti sa vyrábalo podstatne kvalitnejšie oblečenie ako



▲ Toto oblečenie však musíte vedieť nosiť, dokázať ho dobre skombinovať a potom sa ukáže jeho výnimočnosť.

dnešná fast fashion (‘rýchla móda za nízku cenu, poznač. red.’) pokračuje Peter. Toto oblečenie však musíte vedieť nosiť, dokázať ho dobre skombinovať a potom sa ukáže jeho výnimočnosť, napadne mi. Fotograf Martin pozerá na lyžiarske kombinézy a konštatuje, že tie asi na bežné nosenie nie sú. „Prečo nie?“ prekvapí nás Peter Brodniansky. „Na západe sa nosia aj do mesta. V Berlíne napríklad. To je úplne šialené mesto, tam vojdete do metra, vyzlečiete sa, zavesíte sa na tyč a stále nie ste najdivnejším človekom vo vagóne,“ smeje sa.

Práve z tejto mekky alternatívy privezie Peter Brodniansky mesačne asi 200 kusov starostlivo vybraného vintage oblečenia. V meste tanečných klubov, bicyklov a kebabov žije asi pol milióna cudzincov z celého sveta. Je multikultúrne, rozmanité a pre slobodnú atmosféru turistami čoraz viac vyhľadávané. Peter priznáva, že aj jeho predajňa sa vezie na popularite Berlína.

#### Vynorí sa a zase zmizne

Priestor na Blagoevovej je zatiaľ najmä základňou pre Petrove pop-up predajné akcie. Absolútne netuším, čo to je. Pop-up v angličtine znamená niečo, čo sa rýchlo vynorí a zase zmizne, vysvetľuje mi Peter. Ako reklamné okienko na internete... A presne tak vraj funguje aj on. „Vynorí sa“ v bratislavskom klube Káčečko alebo v kaviarni Possonium so svojimi stojanmi a oblečením, ktoré tam ponúka v jediný deň. A potom zase zmizne na základňu. „Dočasný detašovaný obchod,“ hovorím ja a fotograf Martin doplní: Kočovná predajňa. To je presne! Ten výraz sa mi páči. Peter tvrdí, že v zahraničí je to celkom bežný koncept. Ako sa k nemu dopracoval?

„Tesne pred pandémiou som začal premýšľať nad nejakým biznisom,“ hovorí mladý muž, ktorý dovtedy

pracoval v Centre vedecko-technických informácií. „Vtedy som mal priateľku Fínku, často sme chodili do Helsínk, ona ma nasmerovala na vintage trend, ktorý je viditeľný napríklad aj vo Viedni,“ spomína a prízvukuje ako jednu zo svojich motivácií aj udržateľnosť tejto módy. Už mal vyhladený priestor na Obchodnej, kde by s vintage slušne zapadol, keď pandémia začala striedavo zatvárať a otvárať predajne. A tak začal s pop-up eventmi. „Zafungovalo to,“ hovorí. V období, keď ľudia menej cestovali a mali menej možností rozptýlenia, boli veľmi úspešné. Peter našiel stabilných zákazníkov, ktorým dodnes stačí dať avízo na Facebook a na akciu sa dostavia. Nielen do Bratislavy. Akcie robí takmer každý víkend aj v Prahe, Brne, Plzni, Ostrave, Českých Budějovicích, občas v Trnave či v Banskej Bystrici. V podstate pre všetkých vintage nadšencov otvoril pred pár týždňami aj priestor na Blagoevovej.

#### Nielen v decembri ste vítaní

„Jeden môj zákazník nazval priestor na Blagoevovej interaktívny sklad. Ono je to otvorené, aj keď je zatvorené. Stačí, že som tu,“ smeje sa Peter. „Pretože, keď som tu a upratujem oblečenie po víkendovom evente, môže ktokoľvek vojsť, poobzerat sa a niečo si vybrať. Keď som tu, každý je vítaný.“

Občas mu zavolá partia ľudí, žeby si chceli prísť niečo kúpiť, tí najvernejší sa aj zaujímajú, čo nové objavil u do dávatela v Berlíne. Nielen pre nich bude mať predajňu pravidelne otvorenú každé poobedie počas celého decembra. „Do budúcnosti dúfam, že budem mať už stabilné otváracie hodiny. To je moja ambícia,“ hovorí majiteľ dnes ešte kočovnej predajne. (in)

foto: Martin Kleibl

Článok vznikol v spolupráci so stránkou [www.kdemaju.sk](http://www.kdemaju.sk), ktorá mapuje vyše tisíc prevádzok a služieb v Petržalke.

[kde.maju.sk](http://kde.maju.sk)  
Petržalka

## Pukliny na Kutlíkovej riešia už vyše roka

Mesto bude reklamovať technický stav združeného chodníka na Kutlíkovej, ktorý opravili len pred dvoma rokmi.

Už minulý rok v novembri interpeloval petržalský starosta Ján Hrčka primátora vo veci rekonštrukcie chodníka na Kutlíkovej. Zaujímalo sa vtedy, kedy magistrát zaevidoval prvú sťažnosť od obyvateľov na pukliny v chodníku. Mesto reagovalo, že oficiálnu sťažnosť nevidujú. Odpovedalo však, že „prebehla reklamácia diela po zimnom období, zároveň situáciu monitoruje príslušný správca komunikácie a v prípade nutnosti vykoná



▲ Stromy a levandule na Kutlíkovej

potrebne opatrenia.“ Túto jeseň sa starosta zaujímal

o možnosti reklamácie chodníka znova. „Prebieha proces splnomocnenia METRO a.s. na riešenie reklamácie technického stavu združeného chodníka na Kutlíkovej ulici. Splnomocnenie je v štádiu podpisu, po ukončení METRO a.s. vyzve zhotoviteľa na opravu poškodených častí stavebného diela. Po začatí reklamačného procesu budeme mať informácie o časovom a procesnom rámci novej opravy,“ reagoval na interpeláciu primátor Matúš Vallo.

#### Krásna premena

Magistrát však na Kutlíkovej začal skrášľovať stredový pás – stromami a levandulami.

Ako informovala stránka Matúš Vallo má rád Bratislavu „deje sa tak v rámci náhradnej výsadby projektu elektrifikácie do Petržalky, kde muselo byť kvôli výstavbe trate odstránených 965 stromov. Späť sa ich však vráti oveľa viac, konkrétne 2237“. A to aj na Dolnozemskej, Rusovskej alebo Viedenskej ceste. V druhej fáze vysadia stromy a kríky priamo v blízkosti elektrifikovanej radiály. (pn)

foto: Matúš Husár, in



**Vianoce**  
ako z čítanky,  
prázdniny bez úloh  
a nový rok plný záľub  
vám praje  
**Felix**  
základná škola · CVČ · gymnázium

## Jeseň je ideálnym obdobím na výsadbu

Petržalka aktuálne vy-sádza na svojom území celkovo 130 stromov. Najpočetnejšou skupinou je jarabina turingová, javor poľný či hruška okrasná.

Túto jeseň sa sadí prevažne v areáloch základných – Lachova, Turnianska, Beňadická a materských škôl – Lietavská, Fedinova či Gessayova. Dreviny skrášľujú aj oblasti Rovniankovej, Andrusovovej, Šášovskej ulice a mnohých ďalších.

Výsadbou to nekončí. Dôležitá je najmä povýsadbová starostlivosť o dreviny, ktorá zahŕňa pravidelnú zálievku, prípadne zostríhanie koruny, aby sa z listov čo najmenej vyparovala voda. „Dreviny sú okrem toho natierané ochranným náterom, aby v zime nepopraskali a sú zabezpečené tak, aby pri silnom vetre pri svojej váhe nespádli,“ dopĺňa vedúci referátu životného prostredia Miestneho úradu Petržalka Adrián Ševeček. (mh)

## Cieľom je, aby ešte pred Vianocami prešla traťou prvá električka

„Dôležitosť stavby zodpovedá aj tempo prác,“ informoval magistrát v súvislosti s výstavbou električkovej trate v Petržalke. Starosta Petržalky Ján Hrčka naproti tomu kritizoval niektoré dopravné obmedzenia. Tri mesiace nefunkčné semaforey na Jantárovej ceste presunula napokon mestská časť.

S blížiacim sa termínom ukončenia prác a spre-vádzkovaním trate sa v tomto roku stavebné práce na jednotlivých úsekoch zintenzívnili, čo prinieslo ešte viac obmedzení súčasne. Niektoré sú podľa starostu Petržalky nezmyselné. Po semaforoch na Jantárovej spomenul aj podľa neho nepochopiteľné zúženie jazdných pruhov na Námestí Hraničiarov, ktoré patrí k naj-frekventovanejším cestám v Petržalke.

Starosta Petržalky sa kriticky stavia aj k nedodržaniu termínov obmedzení, ktoré sa často presúvajú o celé mesiace, a to dokonca niekoľkokrát.

Napríklad obmedzenia na Šintavskej ulici mali pôvodne trvať do konca septembra, následne sa termín presunul na 20. novembra a momentálne je plánované otvorenie uzatvoreného úseku až v polovici decembra.

Do polovice decembra majú trvať dočasné obmedzenia aj na Romanovej – zúženie cesty na jeden jazdný pruh –, a na Šintavskej – budovanie zastávok mestskej hromadnej dopravy. Pôvodné termíny ukončenia prác boli koniec októbra a novembra.

Vo väčšine prípadov magistrát mestskú časť o týchto zmenách vopred neinformoval.

„Keby platilo jedno také obmedzenie v Petržalke, nepoviem nič, ale trpíme ich desiatky naraz, pritom by sme v mnohých prípadoch vôbec nemuseli,“ uzatvára Hrčka.

### Plná prevádzka na jar

„Uvedomujeme si, že táto stavba stále mnohým ľuďom v Petržalke komplikuje život, ale sme už v takom štádiu, že podmienky na stavbe aj okolo nej sa budú už iba zlepšovať. Vydržme, prosím, tých niekoľko týždňov, všetci

na magistráte aj na stavbe to považujeme za náš naj-dôležitejší dopravný projekt a dávame všetko do toho, aby predovšetkým Petržalčanom, Petržalčankám čo najskôr priniesol väčší komfort a kvalitu života,“ uviedol primátor hlavného mesta Matúš Vallo.

„Na stavbe petržalskej električky už dnes vidieť všetky jej kontúry, teda nielen samotnú trať a kolaje, ale aj to, kadiaľ pôjdu chodníky, kadiaľ pôjdu cyklocesty, ako budú vyzerať križovatky,“ informuje magistrát.

„Na novospustenej križovatke Námestie Hraničiarov – Jantárová cesta – Rusovská cesta sa aktuálne budujú chodníky, položené boli konštrukčné vrstvy CBGM a nasledovať bude ich asfaltovanie. Na tomto úseku tiež prebieha betonáž spodných a horných dosiek pevnej dráhy a ukladanie samotných kolajníc.“

Cieľom mesta je, aby do Via-

noc prešla touto traťou prvá skúšobná električka. „Od tohto momentu nastane náročný proces skúšok a povoľovania pre užívanie električky, ktoré nejaké týždne až mesiace potrvajú. Za ten čas sa stavebné kapacity zhotoviteľa presunú na ďalšie miesta stavby a budú sa klásť prístrešky a dokončovať nástupiská pre cestujúcich, dokončovať všetky chodníky a cyklochodníky, pozalž stavby, budú sa osádzať zábradlia a robiť ďalšie práce tak, aby na jar mohla byť spustená plná prevádzka električky. Po tomto dôležitom momente budú nasledovať finálne terénne úpravy okolo trate a dokončovanie rôznych detailov alebo odstraňovanie prípadných väd.“

Posledným objektom na stavbe má byť dokončenie dvoch mostov na Kutlíkovej a preloženie zostávajúcej časti cesty do jej nového profilu. „Tento úsek je momentálne projektovo, stavebne aj logisticky asi najnáročnejšia časť stavby, avšak spoločným úsilím je, aby aj táto bola dokončená do konca letných prázdnin, už bez vplyvu na prevádzku električky pre cestujúcich.“ (mh, pb)

## Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petrzalskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petrzalske.noviny.

### Z REDAKČNEJ POŠTY

## Príďte si po betlehemské svetlo



Chcela by som upozorniť na krásnu akciu, ktorú si susedia v „účku“ na Farského 4-12 a Černyševského svoj-pomocne organizujú každý rok tesne pred Štedrým dňom. Tento rok sa už po desiaty raz zídeme 23. decembra o 16h pred panelákom, aby sme si domov odniesli betlehemské svetlo, ktoré nám doručia skauti.

Táto akcia prekonala ťažkosť v prvých rokoch a každý rok sa na nej stretne niekoľko desiatok ľudí aj zo vzdialenejšieho susedstva. Minulý rok dokonca prišli aj takí, ktorí už bývajú inde, ale vyrastali tu a sviatky trávia s rodičmi. Mnohí susedia sa

tu spoznali a začali zhovárať. Lúčime sa s pozdravom „o rok sa opäť vidíme“. Komunitnú akciu sme už poňali ako tradíciu. Pani, ktorá ju rozbehla, je akčná, vďaka nej je rok čo rok na podujatí aj občerstvenie – čaj a chlebíky s nátierkou a motivovala aj susedov, ktorí už dnes nosia na akciu aj svoje koláčiky. Organizátorka raz niesla betlehemské svetlo až z Dómu sv. Martina pešo na Farského, inokedy rozdávala deťom lampášiky a do-spelým, čo si nemali v čom odnieť betlehemské svetlo aj kahance. Teší ju totiž spájanie susedov a dúfa, že raz po nej preberie štafetu

niekto z mladších. Jej vďačíme aj za výzdobu okolo ihriska. Na veľkých banneroch máme krásne vianočné fotky zo Starého Mesta, so smiechom hovoríme, že nemusíme ísť ani na trhy do centra. Budeme radi, ak si po betlehemské svetlo prídu aj noví susedia, určite ich poteší aj vianočná hudba a deti vyrobený Betlehem. A, samozrejme, vianočný stromček, o ktorý sa postará ďalší sused. Je fakt pekné sledovať z poschodia ľudí so svetielkami, ktorí odchádzajú po akcii rôznymi smermi, ale všetkých spája jeden malý plamienok.

Čitateľka z Farského



## Škoda dreva

Toľko čakalo toto drevo na odvoz, kým ho nejaký dobrák nezapálil. Budme radi, že si tento

akt vandalizmu neodniesla aj časť lesa medzi oboma Draždiakmi.

Čitateľ zo Znievskej

### To je úkaz!

V areáli Centra pre deti a rodiny na Röntgenovej stojí v novembri strom obsypaný plodmi hurmikaki veľkými ako päst. Vraj zarodil takto po prvý raz. Krása! Ako to dokázali?

Hana

(pozn. red. Spojili sme sa s riaditeľkou centra Veronikou Sýkorovou Kozmelovou, ktorá nám povedala, že predchádzajúci riaditeľ vraj okrem ebenovníka, na ktorom rastú hurmikaki, zasadil aj černice či ríbezle. Priznala, že strom obsypaný plodmi im takto rastie vlastnými si-

lami, žiadneho záhradníka nemajú. „Už sme aj pár plodov odtrhli, ale ešte nevyzrajú zrelé,“ povedala nám.

A čo píše o hurmikaki stránka zelenydom.com? „Listy obyčajne opadávajú pred dozretím plodov, ktoré zostávajú na holých konároch. Hurmikaki kvitne koncom mája, z kvetov sa následne vyvíjajú chutné plody, ktoré dozrievajú v závere roka – v októbri až v novembri. Plody môže byť ponechať na strome čo najdlhšie, aby nám čo najlepšie vyzreli. V prípade, že plody hurmikaki necháme prejsť mrazom, docielime ich rýchlejšie dozretie.“



Príjemné prežitie vianočných sviatkov, veľa šťastia, zdravia a osobných úspechov v novom roku vám prajú

Bratislavské  
Noviny

Bratislavské  
Noviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY  
13. 12. 2024 • vychádzajú 30 rokov • číslo 12  
ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18

VYDAVATEL: NIVEL PLUS s.r.o., Iľvanská cesta 2D, 821 04 Bratislava • IČO: 35712058 • REDAKCIA: Iľvanská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk, tel.: 0918 095 649, Šéfredaktorka: Ingrid Jarunková • Inzerca: 0903 740 773, email: szedlarova@banoviny.sk • web: www.banoviny.sk • TLAC: MAFRA a.s., tlačiareň MAFRAPRINT Olomouc • DISTRIBÚCIA: Red Post, s. r. o. PR reklama je graficky vyznačená ■. Neobjednané príspevky nevracáme a nehonujeme.

© 2013 Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov si v zastúpení vydavateľom vyhradujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a verejný prenos článkov. Vydavateľ nedal súhlas na monitoring tlače.

► Štefan Osuský bol kandidátom na ministra zahraničných vecí česko-slovenskej vlády, Edvard Beneš ho vymenovať odmietol.



▲ Veľvyslanec Štefan Osuský s manželkou Pavlou Vachkovou-Osuskou a ich synom Štefanom pózuje na terase veľvyslanectva. Paríž, Francúzsko, 1939.

Osuského ulica vznikla v druhej polovici 70. rokov 20. storočia pri výstavbe petržalského panelákového sídliska pod názvom Thorezova ulica, podľa Mauricea Thoreza vodcu komunistické strany Francúzska.

Od 1. apríla 1991 má súčasný názov podľa Štefana Osuského (nar. 31. marec 1889), slovenského právnika, diplomata a politika. Osuský sa narodil v Brezovej pod Bradlom. Na jar 1905, po troch rokoch na evanjelickom lýceu, mladého Osuského zo školy vylúčili. Stalo sa tak po návrhu ministra kultúry a vyučby grófa Alberta Aponyho, ktorý chlapca oslovil, no nepáčilo sa mu, že nereagoval, keď mu gróf povedal, že bude dobrý Maďar.

### Odchod do USA

Stopku dostal Osuský aj na ďalších školách, preto ako 16-ročný odišiel v roku 1906 do USA, kde žila jeho sestra s manželom a dal sa na štúdium teológie, prírodných vied a práva. Už od svojho príchodu do USA sa angažoval v krajskom hnutí združení a neskôr v Slovenskej Lige, ktorá ho vyslala do Európy, aby dohodol spoluprácu

s československým zahraničným odbojom. Jeho úlohou bolo presadiť prijatie princíпов Clevelandskej dohody.

V roku 1917 sa Osuský stretol s profesorom Georgeom Herronom, poradcom amerického prezidenta Woodrowa Wilsona, a svojimi komplexnými informáciami a správami o dianí v monarchii dokázal zmeniť prezidentov názor, a tým aj názor celej Ameriky na koncepciu povojnového usporiadania strednej Európy. Zatiaľ čo na jar 1918 sa v 14-bodovom vyhlásení pre americký Kongres hovorilo len o „autonomii národov Rakúsko-Uhorska“, v júni 1918 bola verejne vyhlásená nótá USA, kde už podporovali „národné aspirácie Čecho-Slovákov“.

### V Paríži zachránil Petržalku

V Paríži sa stal spolupracovníkom Československej národnej rady, ktorej cieľom bolo rozbitie rakúsko-uhorskej monarchie a vytvorenie nového štátneho útvaru Čechov a Slovákov.

Od októbra 1918 pôsobil ako diplomatický zástupca vo Veľkej Británii.

Ako generálny tajomník československej delegácie sa



## Nebyť Osuského, Petržalka by k Slovensku nemusela patriť

O Štefanovi Osuskom toho doma na Slovensku veľa nevieme, hoci patril k najvýznamnejším osobnostiam našich dejín. Muž, po ktorom je pomenovaná ulica, sa zaslúžil aj to, že Petržalku po 1. svetovej vojne neodtrhli od Slovenska. Zasluby má na usporiadaní národných štátov po rozpade Rakúsko-Uhorska a tiež za nekompromisný postoj za svojbytnosť Slovákov v spoločnom štáte s Čechmi.

v rokoch 1919-1920 zúčastnil na Parížskej mierovej konferencii. Rokovania predchádzali podpisu Trianonskej zmluvy, ktorá určila nové usporiadanie hraníc v Európe. V Paríži sa po rokoch znovu stretol aj s už spomínaným Albertom Apponyim, pretože gróf viedol maďarskú delegáciu. V rámci rokovania o hraniciach mal Osuský významné slovo pri určovaní hraníc na slovenskom území. Jeho pričinením Petržalka zostala súčasťou Slovenska. „A pritom to bol on, kto pri vyjednávaní hraníc Československa bojoval o každý štvorcový meter slovenského územia. Vďaka nemu máme Petržalku,“ pripomína v rozhovore pre Hospodárske noviny bývalý diplomat a historik PhDr. Miroslav Musil, PhD.

### Hitlerovi odmietol vydať ambasádu

4. júna 1920 vo Veľkom Trianone podpísal ako mimoriadny a splnomocnený vyslanec ČSR na Parížskej

konferencii Trianonskú mierovú zmluvu s Maďarskom. Významne sa podieľal aj na činnosti novovzniknutej Spoločnosti národov, predchodkyne Organizácie spojených národov. Od roku 2021 pôsobil ako česko-slovenský veľvyslanec vo Francúzsku, kde sa výrazne angažoval v rozvíjaní československo-francúzskych vzťahov, o ktoré ČSR opierala svoju medzinárodnú bezpečnosť. Na tomto poste zotrval až do druhej svetovej vojny. Po rozbití Československa v marci 1939 odmietol vydať vyslanectvo Nemeckej ríši a udržal úrad v činnosti.

### Spor s Benešom

Začal organizovať česko-slovenský zahraničný odboj. 2. októbra 1939 podpísal s francúzskym premiérom Daladierom Zmluvu o obnovení česko-slovenskej armády vo Francúzsku. Jeho aktivita však narazila na odpor Edvarda Beneša. V novembri 1939 sa síce stal členom Československého národného

výboru, ktorý založil Beneš a v júli 1940 bol vymenovaný za ministra česko-slovenskej exilovej vlády v Londýne, ale vzťahy s Benešom sa zhoršovali. Spory s Benešom sa týkali najmä otázok zahraničnej politiky, organizácie česko-slovenského zahraničného odboja, povojnového usporiadania republiky a vyriešenia slovenskej otázky. Kým Beneš bol centralista a nechcel uznať autonómiu Slovákom, Osuský bol proti čechoslovakizmu a Slovákov žiadal uznať za svojbytný národ v rámci spoločného štátu. V marci 1942 ho Beneš zbavil všetkých funkcií a Osuský sa stiahol do úzadia. Začal prednášať dejiny diplomacie a medzinárodných vzťahov na Oxfordskej univerzite. Na jar 1945 odišiel do USA, kde sa stal profesorom na Colgate University v Hamiltone. Zomrel 27. septembra v meste Herndon vo Virginii. (mč)

foto: Nationaal Archief, Willem van de Poll.

## Rodina ma naučila byť efektívnejšou a rýchlejšou

Naša trojnásobná majsterka sveta a trojnásobná olympijská medailistka so zlatom z Tokia v športovej strelbe Zuzana Rehák Štefečeková (40) si pre život s rodinou vybrala Petržalku.

**Ako veľmi sa zmení život profesionálneho športovca, keď si založí rodinu?**

Je to úplne iné. Už si ani nepamätám, ako vyzeral život, keď som sa starala len sama o seba, maximálne o muža. Teraz je to náročnejšie, pretože, keď som na pretekoch, tak všetko preberá manžel, ale keď som doma, tak sa to snažím rodine vynahradiť. Trávim veľa času s deťmi a čas, ktorý venujem sebe sa okresal od ôsmej do približne trinásť hodiny. Vtedy sú deti v škôlke a škole. V tom čase môžem trénovať, ísť do fitka, na kompenzačné cvičenia. Potom idem po deti a rozveziem ich po krúžkoch. Keď sme na sústredení, snažím sa mladšieho syna brávať so sebou a zjednodušiť to manželovi, ktorý má na starosti druhého syna.

**Budú synovia pokračovať vo vašich športových šľapajách?**

Priznám sa, že neviem. Na strelnici sú so mnou prakticky od tehotenstva, obaja k tomu majú veľmi blízko a sú vo fáze, že si chcú obaja vystreliť. Zatiaľ, samozrejme, držím pušku, oni strieľajú a už si chcú vystreliť aj na terče. Pre nich je to normálne, keď prideme niekam na strelnicu. Možno si to vyskúšajú,

**Nie sú rodinné povinnosti nevhodou oproti konkurentkám, ktoré podobné starosti nemajú?**



▲ „Oproti mladým dievčatám, ktoré nemajú deti, mám výhodu, že sa mám vždy kam vrátiť a moje deti aj manžel sa na mňa tešia. Či som prvá alebo posledná,“ hovorí streľkyňa.

Takto by som to možno vnímala, keby som mala 24. Teraz o tom uvažujem inak. Je super mať rodinu, pričom stále môžem športovať. Navyše, oproti mladým dievčatám, ktoré nemajú deti, mám obrovskú výhodu, že sa mám vždy kam vrátiť a moje deti aj manžel sa na mňa tešia. Či som prvá alebo posledná. Je to obohacujúcejší život. A v konečnom výsledku som efektívnejšia, pretože dokážem robiť veci lepšie a rýchlejšie.

**Zuzana Rehák Štefečeková je aj držiteľkou svetového rekordu z olympiády v Tokiu, kde sa jej podarilo trafiť všetkých 125 terčov. „Väčšina strelcov chce v živote streliť 125 a aj sa im to podarí. Len ja som mala to šťastie, že to bolo zrovna na olympiáde a všetci si to pamätajú, lebo keby som to strelila na Svetovom pohári, tak sa o tom teraz nerozpráva,“ hovorí s úsmevom.**

uvidíme, ale keď sa strelbe nebudú venovať, nevadí. Som s tým úplne v poriadku.

**Športová strelba v porovnaní s futbalom, basketbalom, hokejom, nie je bežný šport. Kedy ste so strelbou začali a ako sa k nej deti vôbec môžu dostať?**

Asi 95 percent mladých, ktorí prídu na strelnicu, sa tam dostanú s niekým z rodiny. Otec je strelec alebo poľovník, alebo dedo, strýko, jednoducho niekto ich na strelnicu privezie. Nepoznám deti, ktoré by prišli len tak z ulice, že si to chcú len tak vyskúšať. Pre mňa kontakt so zbraňou začal, keď som mala osem rokov a bol úplne bežný. Začínala som so vzduchovkou, hoci nie súťažne. Viem, že existujú školské krúžky strelby so vzduchovky, potom sa môžete špecializovať.

**Je to finančne náročný šport?**

Určite áno. Jeden tréning nás vyjde na 100 - 150 eur, takže áno, je to finančne náročné.

**Čo vás najbližšie čaká?**

V druhej polovici februára by sme mali cestovať do Qataru na prvé prípravné preteky a zároveň aj sústredenie. Našťastie je to ešte veľmi ďaleko, lebo teraz, po poslednom sústredení sa teším, že pušku dva mesiace neuvidím.



**Prečítal som si, že na olympiáde v Tokiu, predtým ako sa vám podarilo získať zlato, ste cítili obrovský tlak a očakávania, ktoré z vás však opadli, keď vás upokojila rodina. A potom ste vystrieľali zlato. Pociťujete ten tlak, po Tokiu na pretekoch, keď už ste dosiahli na športový vrchol?**

Je to ešte horšie, pretože po Tokiu sa v Paríži automaticky počítalo s medailou. Mám 40 rokov a veľa skúseností, ale musím povedať, že na neoficiálnom tréningu, pár dní pred hrami, ma triaslo ako dvojku plech. Zo stresu. Ten tlak sa vygumovať úplne nedá. Pokiaľ však ide o stres a očakávania, že naozaj odo mňa každý očakával medailu, tak z tohto hľadiska sú to úplne iné preteky. A na to sa vôbec nedá pripraviť. V Tokiu síce bol tlak, ale tým, že som sa vracala po materskej, nebol až taký veľký. Samozrejme, keď získate na troch olympiádach tri medaily a posledná je zlatá, automaticky sa čaká, že donesiete domov ďalšiu. Paríž možno nebol úspešný

z hľadiska úspešnosti, ale pre mňa bol. Keď som nastupovala na preteky, opadla zo mňa tá celoslovenská zodpovednosť, už som sa na štarte nevenovala, že sa odo mňa očakáva všetko možné. Riešila som iba preteky, ale vyšli ako vyšli.

**Ste trojnásobnou majsterkou sveta, podarilo sa vám získať zlatú a dve strieborné medaily z olympijských hier. Máte ešte nesplnený športový sen?**

Športový sen, respektíve niečo, za čím by som sa hnať, už nemám. Beriem to od pretekov k pretekom. Mám profesionálnu deformáciu, že chcem na všetkých uspieť. Každé chcem vyhrať, minimálne, keď nie vyhrať, tak byť spokojná sama so sebou. Každé preteky sú úplne iné, majú iné podmienky, obtiažnosť. Takže, nemám taký sen, aby som napríklad získala majsterku sveta ešte raz, to už som dvakrát. Akože bolo by to fajn, ale nie je to môj sen. (mč)

foto: Archív Z. R. Š.



Josh Billings	štíhlo	3. časť tajničky	stal sa mokrym	tropická rastlina	Autor križovky: Juraj Mitošinka	Richarda (dom.)	judejský kráľ	EČV Martina	4. časť tajničky	arabským jazykom	Pomôcky: lámanka, ovsienka, Hronsek	Oskár (dom.)	skratka dopravnej nehody	veľké množstvo ľudí	šitím zhotovil	dával stavivo do jednej roviny	obkrútilo
úpenlivá (bás.)					závora (hovor.) znivoč						odvialo, odfúkalo						
tranzistorové rádio (hovor.)											6. časť tajničky Karolína (dom.)						
krúpk								staroindická bohyňa zla malá tlupa				Viktor (dom.) mužské meno					
čuchom zistí vôňu							Tibor (dom.) obyvateľky Pohronia						morský hlbkomer držiac naplnal				
Pomôcky: Kali, nao, kaval, Kobolt, Asa	druh motýľa dosiahni zisk					hlasitosť Ilona (dom.)										skratka štátu Virginia prevažujú	
nosením opotrebuje					Irena (dom.) jemne kreše							balkánska pastierska píšťala telefonoval					
úhor, po nemecky				druh jedla ženské meno							okolkovalo pažba (zastar.)						
EČV Rimavskej Soboty			Bronislava (dom.) ostarievalo							drobný morský živočích lákajú						dala do nájmu	vedome povie nepravdu
drobná trsnatá tráva								mákká stupnica	1. časť tajničky			zn. cukrovínek jedno-nožne					
športová obuv zn. Botas (hovor.)								rúb malý tuniský hľadavec					skr. štátu Arkansas usmerňuje				
Pomôcky: Diona, lot, kolba, koto, klopsy	Jana (dom.) senec, sienko						patologický hráč búrajte									semitský boh obkukal	
cvrká						súvisiaca s Bohom ošípané							bohyňa dažďov citoslovce bujnosti				
staršie ženské meno					skúšobný vrt vytahoval meč							inam, inde jeden zo zmyslov					
španielska plachetnica				tuhý, pevný závesné lôžko							5. časť tajničky kľuval						
skratka pre kus			Haitská republika kričal (expr.)						letopis	2. časť tajničky							skratka pre otravné látky
desivo, hrozivo								člappkalo (expr.) obec na Slovensku									
Pomôcky: gondi, hamak, Lipo, gambler	onemieva rozprávkový škriatok						lomez stredoveké vežové hodiny					prial					
mával						dravý vták stekal (kníž.)											
inak, inakšie						časť strechy jap. hudobný nástroj						uzdravuj					
ples (hovor.)				stával sa kalným porážka v šachu													
skratka odborového zväzu			monolyža (šport.) požívaj tekutiny														
pracujeme s lopatou (hovor.)																	
trinitrotoluén (chem.)							citoslovce zvukového prejavu kačice										

Pošlite do 20.12.2024 znenie tajničky z križovky na [sutaz@banoviny.sk](mailto:sutaz@banoviny.sk) a vyhrajte knihu **Príbuzní**. Kniha **Príbuzní** odhaľuje príbeh, v ktorom je našim starým spoločným dedičstvom samotné ľudstvo. Kniha je určená tým, ktorí o neandertáloch už počuli, aj všetkým ostatným: tým, čo prejavujú neurčitý záujem, aj amatérskym odborníkom, dokonca aj vedcom, ktorí majú šťastie, že môžu skúmať praveký svet. Knihu zakúpite na [www.ikar.sk](http://www.ikar.sk). Štatút súťaže nájdete na [banoviny.sk](http://banoviny.sk).

